

huisarts en wetenschap

MAANDBLAD

VAN HET NEDERLANDS HUISARTSEN GENOOTSCHAP

Maatschappelijke facetten van gezondheid en ziekte

In de cyclus „Bijdragen tot de ontwikkeling der huisartsgeneeskunst” vond van 27 tot 29 april 1961 te Nijmegen de tweede huisartsencursus plaats, ditmaal gewijd aan de „Maatschappelijke facetten van gezondheid en ziekte” en georganiseerd door de Commissie Nascholing van het N.H.G. in samenwerking met het Dr Veeger Instituut en de R.K. Universiteit. Van deze cursus volgen hier enkele indrukken.

Een vergelijking met de Boerhaave-cursus 1960 te Leiden ligt voor de hand. Welnu: ook deze tweede cursus mag uitstekend geslaagd heten. Het zal niemand verwonderen, dat er ook ditmaal meer problemen werden opgeworpen dan opgelost; toch leken de conclusies van Nijmegen een tikje positiever uit te vallen dan die in Leiden.

Het aantal deelnemers was wat kleiner (circa 180), maar de collegezaal bood ook niet veel meer ruimte. Verheugend was de grote belangstelling van officiële zijde, onder andere van de W.H.O. De opening geschiedde door minister Klompé, minister Van Rooy sprak een slotwoord.

Het verschil tussen de onderwerpen van vorig jaar en thans bleek minder groot te zijn dan wellicht verwacht was. Leerde Leiden ons, dat de psychologische problemen, waarmee de huisarts wordt geconfronteerd, vooral zijn terug te voeren op storingen in de tussenmenselijke verhoudingen, in Nijmegen kwam men geleidelijk tot het besef, dat de sociologie van de huisarts geen „orthodoxe” groeps-sociologie kan en mag zijn, doch een specifiek-medische, meer individuele vorm van sociologie, welke zich eveneens vooral op de intermenselijke relaties richt. Het leek geen toeval, dat ook in Nijmegen meermalen de naam van Balint viel.

Eigenlijk werd de inhoud van de cursus niet geheel door de titel gedekt. Over de „Maatschappelijke facetten van gezondheid” werd in het geheel niet gesproken; die kwamen — zoals Huygen opmerkte — alleen aan bod bij de voorstelling door Broeke-

ma's dorpstonelisten. Anderzijds bleek het resterende onderwerp „Maatschappelijke facetten van ziekte” herhaalde malen te leiden tot de behandeling van een neven-thema, te weten de opleiding tot arts en tot huisarts. Querido en Veeneklaas bepleitten een universitaire scholing respectievelijk nascholing in psychologie en sociologie. In dezelfde richting gingen de gedachten van Thure von Uexküll (wiens rede — in tegenstelling tot de angstige verwachtingen, welke van Es' inleidende artikel bij velen had gewekt — volkomen begrijpelijk bleek). De Engelse gasten, Dr Scott en Miss Paterson, bespraken de stages der studenten bij de General Practice Teaching Unit van de Edinburghse Universiteit, Mertens c.s. de stages bij huisartspraktijken in Nijmegen.

Opvallend was de grote plaats, welke bij deze cursus door het vrouwelijke element werd ingenomen. Naast de minister van maatschappelijk werk waren er nog drie vrouwelijke sprekers. Voorts telden alle optredende driehoeken, staven, teams en panels één of meer vrouwelijke leden. Ook onder de toehoorders was het aantal dames aanzienlijk. En toen de Diverse Toneelvereniging met groot succes een charmante één-acter van de Nederlandse schrijfster Luisa Treves opvoerde, een stuk dat in een populaire toneelcatalogus met de vermelding „1 H, 6 D” zou zijn aangeduid, was de suprematie van het zwakke geslacht wel compleet!

De organisatie door Mertens en zijn medewerkers was uitstekend. Alleen het aanhouden van het tijdschema bleek voor de zoveelste maal een moeilijk punt. Talrijke sprekers overschreden de hun toegemeten tijd, waardoor er vaak te weinig gelegenheid was voor nabespreking. Dit viel te meer te betreuren, omdat verscheidene malen juist bij de — soms scherpe — discussies zeer fundamentele kwesties aan de orde werden gesteld.

De redactiecommissie van „huisarts en wetenschap” hoopt in de gelegenheid te zijn de tekst van de gehouden inleidingen te publiceren.

A. E. D.